

Przyjmując przesyłkę przywiezioną przez przewoźnika powinniśmy sprawdzić, czy nie jest ona uszkodzona. To ważne, bo przyjęcie przesyłki bez zastrzeżeń może skończyć się utratą prawa do odszkodowania od przewoźnika.

s. II

Zagrożenia biologiczne to zjawisko powszechnie występujące w środowisku rolniczym. W otoczeniu rolnika stale znajdują się żywe organizmy: zwierzęta, rośliny oraz (niewidoczne gołym okiem) mikroorganizmy. Podczas wykonywania różnych prac produkcyjnych rolnik jest narażony na działanie biologicznych czynników szkodliwych.

s. IV

Dwanaście milionów dla spółtek

Radni jarocińskiej rady miejskiej uchwaliли budżet na ten rok. Na inwestycje gmina zamierza przeznaczyć 30 mln zł. Z tego pokaźną kwotę stanowią będą wkłady do spółtek komunalnych. Najwięcej otrzyma Jarocin - Sport - 8,8 mln zł na dokończenie budowy hali sportowej przy stadionie (na zdjęciu), trybuny i aquapark.

s. III

Fot. B. Nawrocki

stronę redaguje

(0-62) 749-86-49
konieczna@gj.com.plANNA
KONIECZNADYŻURY
PEŁNIĄ

• Powiatowy Rzecznik Konsumentów w każdy wtorek i piątek w godz. 8.00 - 14.00 w środy w godz. 10.00 - 16.00 ul. Kościuszki 16, pok. nr 2 tel. (0-62) 747-73-42

• Powiatowy Urząd Pracy w Jarocinie od poniedziałku do piątku w godz. 8.00 - 15.00 tel. (0-62) 747-35-79 lub (0-62) 505-25-87 promocja zatrudnienia i instytucje rynku pracy: tel. wew. 40 instrumenty rynku pracy - formy pomocy dla pracodawców i bezrobotnych: tel. wew. 41

• Urząd Skarbowy w Jarocinie od poniedziałku do piątku w godz. 8.00 - 15.00 podatek dochodowy od osób fizycznych: tel. (0-62) 505-60-40 podatek dochodowy od osób prawnych: tel. (0-62) 505-60-54 podatek od towarów i usług: tel. (0-62) 505-60-33 podatek od spadków, darowizn i od czynności cywilnoprawnych: tel. (0-62) 505-60-34

• Punkt informacyjny WRPO w Jarocinie Starostwa Powiatowego, al. Niepodległości 10-12, pokój nr 5a od poniedziałku do piątku w godz. 8.00 - 15.30 tel. (0-62) 747-19-74

• Jarociński Fundusz Poręczeń Kredytowych Urząd Miejski w Jarocinie od poniedziałku do piątku w godz. 8.00 - 16.00 tel. (0-62) 747-26-11 wew. 202

• Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarocinie od poniedziałku do piątku w godz. 8.00 - 15.00 tel. (0-62) 505-50-85 lub (0-62) 505-46-06

• Państwowa Inspekcja Pracy w Ostrowie Wlkp. od poniedziałku do piątku w godz. 8.00 - 15.00 tel. (0-62) 737-46-00

Przyjmiesz bez zastrzeżeń, stracisz prawo do odszkodowania

Sprawdź przesyłkę

Przyjmując przesyłkę przewiezioną przez przewoźnika powinniśmy sprawdzić, czy nie jest ona uszkodzona. To ważne, bo przyjęcie przesyłki bez zastrzeżeń może skończyć się utratą prawa do odszkodowania od przewoźnika. W przypadku szkód, które można zauważyć z zewnątrz przy odbiorze, przyjęcie przesyłki bez zastrzeżeń powoduje wygaśnięcie roszczeń z tytułu jej ubytku lub uszkodzenia. Jeśli więc widać, że przesyłka przyszła uszkodzona nie można odkładać na później spraw związanych z protokolarnym ustaleniem jej stanu. Warto na to uczulić pracowników, którzy odbierają przesyłki. Pokwitowanie odbioru i postawienie pudełka w kącie pokoju w sytuacji gdy widać, że przesyłka jest uszkodzona (np. zalana, wgnieciona) jest równoznaczne z wygaśnięciem roszczeń odszkodowawczych wobec firmy przewozowej.

Jeśli uszkodzenia nie można było zauważyć z zewnątrz i ujawniono je już po przyjęciu przesyłki, można składać reklamacje u przewoźnika i żądać odszkodowania. Trzeba jednak spełnić dodatkowe warunki. Należy niezwłocznie po ujawnieniu szkody zgłosić przewoźnikowi żądanie ustalenia stanu przesyłki. Z żądaniem sporządzenia protokołu należy wystąpić nie później niż w ciągu 7 dni od dnia odbioru przesyłki. Lekkomyślnością jest więc pozostawianie na dłużej niż kilka dni w magazynie dostarczonych przesyłek bez badania ich stanu. Po siedmiu dniach

zamknijemy sobie w ten sposób drogę do składania reklamacji u przewoźnika. Jeżeli ustalenie stanu przesyłki dokonuje się po jej wydaniu, to w protokole odnotowuje się także okoliczności ujawnienia naruszenia stanu przesyłki.

Jeśli przesyłka jest uszkodzona, samo protokolarnie ustalenie jej stanu nie jest wystarczające dla uzyskania odszkodowania. Należy jeszcze złożyć przewoźnikowi reklamację. Bez niej nie będzie możliwe skierowanie sprawy do sądu. Dopiero kiedy przewoźnik udzieli negatywnej odpowiedzi na reklamację albo ją zignoruje i w terminie 3 miesięcy od doręczenia mu reklamacji nie zapłaci dochodzonych należności, można wystąpić przeciw niemu na drogę sądową. Czasu oczekiwania na odpowiedź (nie więcej niż 3 miesiące) nie wlicza się do terminu przedawnienia roszczeń przeciw przewoźnikowi. Roszczenia odszkodowawcze za uszkodzenie przesyłki dochodzone od przewoźnika przedawniają się po roku. W razie uszkodzenia przesyłki, odszkodowanie ustala się w wysokości odpowiadającej procentowemu zmniejszeniu się wartości. Oprócz odszkodowań przewoźnik jest obowiązany zwrócić odpowiednią część przewoźnego i innych kosztów związanych z przewozem przesyłki.

(Podstawa prawna: ustawa z dnia 15.11.1984 r. - Prawo przewozowe Dz. U. z 2000 r. nr 50, poz. 601 ze zm.).

(ann)

W razie ubytku lub uszkodzenia przesyłki należy sporządzić protokół ustalenia stanu przesyłki. Protokół powinien zawierać w szczególności informacje dotyczące:

- pierwotnego stanu przesyłki i wartości przesyłki wynikającej z zapisów w dokumencie przewozowym;
  - rodzaju naruszeń stanu przesyłki, pojemnika transportowego lub środka transportowego;
  - rozmiarów naruszenia, w tym ubytków ilości, masy lub objętości przesyłki;
  - przypuszczalnego czasu i miejsca, w którym nastąpiło naruszenie stanu przesyłki;
  - przypuszczalnych przyczyn naruszenia stanu przesyłki;
  - innych okoliczności, w jakich nastąpiło naruszenie stanu przesyłki.
- Protokół podpisują osoby uczestniczące w ustaleniu stanu przesyłki.

Od zasady, że przyjęcie przesyłki przez uprawnionego bez zastrzeżeń powoduje wygaśnięcie roszczeń z tytułu jej ubytku lub uszkodzenia są cztery wyjątki:

- Pierwszy** - gdy szkodę stwierdzono protokolarnie przed przyjęciem przesyłki przez uprawnionego.
Drugi - gdy takiego sprawdzenia zaniechano z winy przewoźnika - najczęściej wtedy, gdy odmówił on sporządzenia protokołu ustalającego stan przesyłki.
Trzeci - gdy ubytek lub uszkodzenie wynikało z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa przewoźnika.
Czwarty - gdy szkodę niedającą się z zewnątrz zauważyć uprawniony stwierdził po przyjęciu przesyłki i w terminie 7 dni zażądał ustalenia jej stanu oraz udowodnił, że szkoda powstała w czasie między przyjęciem przesyłki do przewozu a jej wydaniem.

Jeśli nie ma miejsca jeden z czterech przypadków wymienionych powyżej, a adresat nie zgłosił żadnych zastrzeżeń przy przyjmowaniu przesyłki, to nie będzie mógł żądać odszkodowania od przewoźnika.

Zmiany kodeksu

Łatwiej założyć spółkę

Od 8 stycznia obowiązują niższe progi kapitałowe podczas zakładania spółek. Znika też obowiązek przekształcania większych spółek cywilnych w jawne (handlowe). Zmiany wprowadza nowelizacja kodeksu spółek handlowych z tzw. pakietu Szejnfelda (ustawa z 23 października 2008 r., Dz. U. nr 217, poz. 1381).

Minimalna wysokość kapitału w spółce z o.o. została zmniejszona z 50 tys. zł do 5 tys. zł, a w spółce akcyjnej z 500 tys. zł do 100 tys. zł. Ma to, jak napisano w uzasadnieniu, ułatwić za-

kładanie spółek i ich prowadzenie.

Inną zmianą, która budzi wiele kontrowersji, jest zniesienie obowiązku przekształcania spółki cywilnej w jawną. Do tej pory taki obowiązek spoczywał na współnikach spółki cywilnej, jeżeli jej przychody netto kolejno w dwóch latach obrotowych osiągnęły określony poziom (ostatnio była to równowartość 1,2 mln euro).

Znosi się też część rygorów dotyczących czynności (umów) jedynego współnika spółki z jego spółką. Do tej pory dla ich ważności, gdy przekra-

czała zakres tak zwanych zwykłych czynności, k.s.h. wymagał formy pisemnej z podpisem notarialnie poświadczonym, teraz wystarczy pisemna pod rygorem nieważności.

Dodane przepisy precyzują też dzień wypłaty dywidendy: jeżeli nie określili go uchwała współników (akcjonariuszy), ma być ona wypłacana w dniu określonym przez zarząd (w spółce z o.o.) lub radę nadzorczą (w akcyjnej). Zmiana ma rozwiązać niejasności, które powodowały, że opóźnienia wypłaty urzędy skarbowe traktowały jako dochód spółki do opodatkowania.

(ann)

Po terminie po staremu

Podatnicy kontynuujący działalność gospodarczą mogą zmienić zasady opodatkowania ze skutkiem od nowego roku podatkowego poprzez złożenie oświadczenia o wyborze formy opodatkowania do 20 stycznia 2009 r. Jeżeli takiego oświadczenia nie złożą, wówczas ich dochody pozostają opodatkowane w taki sam sposób jak w poprzednim roku podatkowym (podstawa prawna: art. 9a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych - Dz. U. Nr 14 poz. 176 z 2000 r. ze zmianami).

(ann)

OFERTY PRACY 9.01.2009 r.

kandydaci do służby w policji, szwaczka, doradca klienta ds. kredytów samochodowych, doradca finansowy, malarz/tapeciarz, palacz, koordynator ds. jakości i serwisu, ślusarz/spawacz, szklarz, ślusarz narzędziowy, lakiernik samochodowy, dekarz, pomocnik dekarza, doradca finansowo-ubezpieczeniowy, kierownik punktu sprzedaży, specjalista ds. marketingu, projektant opakowań tekstylnych, murarz, zbrojarz, nauczyciel nauczania zintegrowanego (początkowego), pracownik biurowy, serwisant kas fiskalnych, magazynier, dyspozytor, handlowiec, sprzedawca

Wszystkie oferty pracy w kraju dostępne są na: www.epuls.praca.gov.pl oraz na www.pup.jarocin.pl

Wielka Brytania - szef kuchni, opiekun, kierowca furgonetki/dostawca, średnio wykwalifikowany wykrawacz, blacharz samochodowy, pracownik sezonowy w rolnictwie, kierownik minibusu, Holandia - opiekun, pielęgniarka, Litwa - kierowca kat. C+E, Finlandia - spawacz MIG, Francja - kucharz/kucharka, Szwecja - pracownik leśny, pracownik w szkółce leśnej, Hiszpania - animator czasu wolnego, Cypr - fryzjer damski/męski

Oferty pracy za granicą dostępne są na: www.wup.poznan.pl, www.pup.jarocin.pl oraz www.eures.praca.gov.pl

13

9

Liczbę osób, które podjęły pracę

25

Liczbę wyrejestrowanych

54

Liczbę zarejestrowanych

125

2.810

2.613

Liczbę bezrobotnych

2.810

Liczbę zarejestrowanych

2.810

Liczbę bezrobotnych

2.810

Liczbę zarejestrowanych

2.810

Liczbę bezrobotnych

2.810

Liczbę zarejestrowanych

2.810

Liczbę bezrobotnych

2.810

Liczbę zarejestrowanych

2.810

Liczbę bezrobotnych

2.810

Liczbę zarejestrowanych

2.810

Liczbę bezrobotnych

2.810

Liczbę zarejestrowanych

2.810

rynek pracy

Rządzący Jarocinem uchwalili tegoroczny plan dochodów i wydatków

Budżet koalicycji

Radni jarocińskiej rady miejskiej uchwalili budżet na ten rok. Nie wszystkim podoba się projekt przygotowany przez burmistrza i podległych mu urzędników. Za głosowało 12 radnych. Opozycja (7 osób) wstrzymała się od głosu, jeden radny był przeciwny (Ryszard Kołodziej).

W dyskusji na sesji, która praktycznie ograniczyła się do przedstawienia opinii przez klub koalicyjny i opozycję, bez echa przeszły autoprawki, które do budżetu wprowadził burmistrz. Do kasy miasta w tym roku ma wpłynąć 95,5 mln zł, a nie jak wcześniej zakładano - 92 mln zł. O 3,5 mln zł większe mają być również

wydatki. Wyniosą 105,4 mln zł. Zmieniła się też wysokość nakładów na inwestycje, które podniesiono o ponad 3 mln zł. Głównie za sprawą zwiększenia aportu dla spółki Jarocin - Sport. Zamiast 6 mln zł, dostanie 8,8 mln zł - na dokończenie budowy hali sportowej przy stadionie, trybuny i aquapark. (ag)

WIĘCEJ NA INWESTYCJE

W imieniu rządzącego klubu Ziemia Jarocińska opinię o projekcie przedstawił jego szef Rajmund Banaszyński. Wskazał, że wobec kryzysu finansowego można mieć wątpliwości co do sensu dyskusowania nad założeniami budżetowymi z kilkumiesięczną perspektywą. - *Życzyłbym wszystkim mieszkańcom gminy, aby dochody były większe od tych planowanych* - mówił radny. Wskazał na wzrost wydatków na inwestycje, które stanowią już niemal jedną trzecią budżetu. - *Mieszkańcy po inwestycjach oceniają sprawujących władzę i po tych inwestycjach, które są planowane na ten rok nie powinni być zawiedzeni. Co prawda, skala oczekiwań jest wielka, ale kierunki wytyczone tym budżetem zdają się być spójne z oczekiwaniami mieszkańców gminy. Mimo że pozostaje pewien niedosyt, trudno krytykować ten budżet za to, że możemy zaplanować w nim tylko tyle, na ile wystarcza środków* - podkreślił Banaszyński.

ADAM PAWLICKI, BURMISTRZ JAROCINA

Priorytetem gminy Jarocin, rady miejskiej i burmistrza jest inwestowanie w przyszłość naszych dzieci. Co roku konsekwentnie potężne pieniądze inwestujemy w budowę nowych obiektów, termomodernizację szkół, racjonalne wydawanie pieniędzy na oświatę. To nie tylko widać po kosztach tych instytucji, ale przede wszystkim po tym, co najważniejsze - wynikach, jakie osiągają nasze dzieci nie tylko w nauce, ale i sporcie. Jest to konsekwentne realizowanie tych działań, które gmina ma realizować poprzez spółki. Jest to oczywiste i nie powinno już u nikogo budzić żadnych wątpliwości.

KOSZTEM ZADŁUŻENIA

Stanowisko radnych opozycji wyraziła Jolanta Mejzińska. Zaznaczyła, że pozytywnym wydaje się zwiększenie wydatków majątkowych, ale kosztem postępującego zadłużenia gminy. Wskazała, że przez to prognoza inwestycji na rok 2010 jest skromniejsza - około 20 mln zł, a na 2015 r. tylko 7,5 mln zł. - *Oznacza to konieczność zaciągania nowych zobowiązań, a zadłużenie gminy na koniec 2010 r. wyniesie ponad 43 mln zł* - mówiła radna. Akcentowała, że z kwoty 30 mln zł na inwestycje około 11 mln zł stanowił będzie wkład do spółek, przede wszystkim Jarocin - Sport. - *Należy mieć nadzieję, że to dofinansowanie zostanie właściwie zainwestowane i przełoży się na wzrost poziomu świadczonych usług i utrzymywanie opłat na akceptowalnym poziomie* - podkreśliła Mejzińska.

RYSZARD KOŁODZIEJ, jedyny radny, który zagłosował przeciwko

Głosowałem przeciwko budżetowi z dwóch względów. Po pierwsze, dlatego, że pozostawiono podatek rolny na maksymalnym poziomie. Polityka podatkowa w tym zakresie jest dla mnie niezrozumiała. Po drugie, że względu na nieprzeznaczenie żadnych środków na modernizację ogrzewania świetlicy wiejskiej w Zakrzewie. Nadal twierdzą, że jest to złośliwe, tendencyjne traktowanie szczególnie wsi Zakrzew w tym budżecie. Jako radny z tego rejonu nie mogę się na to zgodzić.

Dochody gminy
95,5 mln zł

Podatki i opłaty lokalne - 23,8 mln zł
Udział gminy w podatkach stanowiących dochód państwa (PIT i CIT) - 21,9 mln zł
Dotacja z budżetu państwa na oświatę - 23,7 mln zł
Dotacja na pomoc społeczną - 15,1 mln zł
Gospodarka mieszkaniowa - 3 mln zł
Oświata - 3,3 mln zł
Pozostałe - 4,7 mln zł

Wydatki
105,4 mln zł

Oświata - 33,6 mln zł
Pomoc społeczna - 19,7 mln zł
Transport i łączność - 13,3 mln zł (w tym drogi - 10,9 mln zł)
Kultura fizyczna i sport - 9,9 mln zł
Administracja - 8,2 mln zł (w tym wynagrodzenia pracowników urzędu miejskiego - 3,7 mln zł)
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska - 6,9 mln zł
Kultura - 3,3 mln zł
Odsetki od zobowiązań - 2,2 mln zł
Pozostałe - 7,3 mln zł

Inwestycje - 30 mln zł
Wkłady do spółek - 12 mln zł
Zadłużenie* - 37,2 mln zł (39 % dochodów) - w tym 16 mln zł z emisji obligacji w 2009 r.
*prognoza na koniec grudnia 2009

Rusza akcja 1%

Daj Jarocinowi

Do końca stycznia stowarzyszenia, którym można przekazać 1 % podatku muszą złożyć w urzędzie skarbowym aktualny numer rachunku bankowego. - *Jeżeli konto nie będzie się zgadzać, bank zwróci przelew. Urząd skarbowy go nie powtórzy. Dlatego ważne, żeby podać właściwy numer* - wyjaśniał p.o. naczelnika jarocińskiego urzędu skarbowego Karol Ginter na piątkowym spotkaniu z przedstawicielami organizacji pożytku publicznego, których na naszym terenie jest 11.

W ubiegłym roku na rzecz tego typu organizacji przekazaliśmy 267 tys. zł, z tego do jarocińskich stowarzyszeń trafiło około 70 tys. zł. Gdyby każdy podatnik z naszego powiatu odpisał procent podatku, do organizacji - jak informuje Karol Ginter - trafiłoby w granicach 700 tys. zł.

Osoby, które chcą przekazać 1 % podatku, na formularzu muszą wpisać nazwę organizacji, kwotę oraz aktualny numer KRS. Trzeba też zwrócić uwagę, kiedy organizacja uzyskała status pożytku publicznego. Musi się znajdować w wykazie ogłoszonym przez ministra pracy.

Pracownicy urzędu skarbowego nie potrafili jednoznacznie odpowiedzieć, co odliczając 1 % należy wpisać w pole formularza "cele szczegółowe" (poz. 128 w PIT-37). Wiceburmistrz Jarocina Robert Kaźmierczak zadeklarował, że w ciągu miesiąca urząd postara się o interpretację ministerstwa. "Gazeta" z zapytaniem do resortu zwróciła się w poniedziałek. - *Podatnik powinien wpisać to, co wpisywał dotychczas - np., że w ramach*

Związku Harcerstwa Polskiego chce pieniądze przekazać na konkretny hufiec - odpowiedziała Monika Ceckowska z departamentu podatków dochodowych ministerstwa finansów. Dodaje, że jeżeli przekazujemy 1 % jakiejś fundacji zbierającej środki na pomoc chorym dzieciom, możemy wskazać, że pieniądze mają być przeznaczone na leczenie konkretnego dziecka. - *Fundacja dostanie informację, że jeden z podatników chciał, aby środki w danej kwocie były przekazane np. dla Jasia. Czy zostaną one rzeczywiście tak spożytkowane, zdecyduje o tym fundacja* - dodała urzędniczka.

Podczas spotkania przedstawiciele organizacji pożytku publicznego zastanawiali się, jak wypromować akcję przekazywania 1 % podatku. Wiceburmistrz Kaźmierczak proponował oklejenie plakatami ośmiu przystanków, które Jarocińskie Linie Autobusowe udostępniły nieodpłatnie oraz słupów ogłoszeniowych. Projekt plakatu zachęcającego do przekazania 1 % z tytułu publicznego. Musi się znajdować w wykazie ogłoszonym przez ministra pracy. Zdaniem prezesa Jarocińskiego Stowarzyszenia Edukacyjnego Jana Ermanowicza, skuteczniejszą formą promocji byłoby utworzenie internetowego portalu z darmowym programem do rozliczeń. Przedstawiciele stowarzyszeń zobowiązali go do zorientowania się w kosztach takiego przedsięwzięcia.

Kolejne spotkanie zaplanowano na najbliższy czwartek na godz. 9.00 w urzędzie miejskim. (ag)

NASZE ORGANIZACJE POŻYTKU PUBLICZNEGO

1. Towarzystwo Krzewienia Sportu "Siatkarz", nr KRS 0000020509
2. Jarocińskie Stowarzyszenie Edukacyjne, nr KRS 000002928
3. Jarociński Klub Sportowy "Jarota", nr KRS 0000069262

4. OSP Tarce, nr KRS 0000006777
5. Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami, nr KRS 0000154454 (wpłata na główne konto organizacji z dopiskiem - koło w Jarocinie)
6. Polski Czerwony Krzyż, nr KRS 0000225587 (wpłata na główne konto organizacji z dopiskiem - koło w Jarocinie)
7. Federacja Stowarzyszeń "Amazonki", nr KRS 0000027259 (wpłata na główne konto organizacji z dopiskiem - koło w Jarocinie)
8. Fundacja 750-lecia Jarocina, nr KRS 0000228135
9. Stowarzyszenie Jarocin XXI, nr KRS 0000008971
10. Stowarzyszenie Przyjaciół "Dwójki", nr KRS 0000172307
11. Stowarzyszenie Rodziców i Terapeutów Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych "Opus", nr KRS 0000178726

Ministerialny wykaz organizacji dostępny na: www.pozYTEK.gov.pl

KRUS ostrzega

Zagrożenia w środowisku pracy rolnika

Zagrożenia biologiczne to zjawisko powszechnie występujące w środowisku rolniczym. W otoczeniu rolnika stale znajdują się żywe organizmy: zwierzęta, rośliny oraz (niewidoczne gołym okiem) mikroorganizmy. Podczas wykonywania różnych prac produkcyjnych rolnik jest narażony na działanie biologicznych czynników szkodliwych (makro- i mikroorganizmów oraz substancji przez nie wytwarzanych). Wykonując codzienny zakres prac niezbędnych do funkcjonowania gospodarstwa nie podejrzewa się, że niektóre z nich mogą niekorzystnie oddziaływać na zdrowie. Jest ich tak dużo, że ta grupa zawodowa jest szczególnie narażona na zagrożenia biologiczne.

Głównymi źródłami szkodliwych czynników biologicznych w rolnictwie są:

1. zwierzęta hodowlane - w tkankach zwierzęcych, wydzielinach i wydalinach mogą znajdować się zarazki chorób odzwierzęcych i alergeny (wytwarzane przez zwierzęta lub przez towarzyszące im drobnoustroje).

2. uprawiane rośliny - są obfitym źródłem drobnoustrojów, które mogą się rozwijać na rosnących roślinach (niektóre bakterie) lub na przechowywanych produktach roślinnych (pleśń).

Chorobotwórcze mogą być również alergeny i toksyny wytwarzane przez same rośliny, które mogą dostać się do organizmu w kontakcie bezpośrednim (dotyk) lub pośrednim (oddziaływa-

nie na układ oddechowy). Czynniki roznoszone drogą powietrzną mogą wnikać do ustroju ludzkiego przez spojówki, nabłonek nosowo-gardłowy i skórę. Drobnoustroje znajdujące się na roślinach z reguły nie wywołują chorób pochodzących od zwierząt, lecz wdychane z pyłem uwalnianym

od zwierząt.

Można wyróżnić cztery podstawowe drogi, jakimi dostają się zarazki do organizmu człowieka:

a) zarazek najczęściej dostaje się do podatnego i wrażliwego organizmu człowieka ze środowiska zewnętrznego. Wszystkie formy przerwania

nia człowieka mikrocząsteczką pyłu siana, słomy, wysuszonego nawozu zwierzęcego itp. wraz z tkwiącym na niej czynnikiem zakaźnym zostaje zaaspirowana w czasie oddechu na powierzchnię błony śluzowej narządu oddechowego wywołując proces zakażenia ustroju.

wetną i skórą.

Zarazki i pasożyty wywołujące choroby odzwierzęce mogą występować u zwierząt, które same nie chorują, ale są nosicielami bakterii, wirusów, grzybów czy pasożytów wywołujących niebezpieczne schorzenia.

Najczęściej występujące choroby odzwierzęce: borelioza (krętkowica kleszczowa), salmonellozy odzwierzęce, tężec, węglik, bruceloza, gruźlica, różyczka, wścieklizna, kleszczowe zapalenie mózgu, choroba ptasia (ornitoza), gorączka Q, toksoplazmoza, grzybice, włośnica (trychinoza).

W celu zapobiegania chorobom wywoływanym przez szkodliwe czynniki biologiczne należy przestrzegać kilku podstawowych zasad:

- stosować środki ochrony indywidualnej;
- dbać o czystość pomieszczeń inwentarskich;
- usprawniać i doskonalić wentylację w pomieszczeniach inwentarskich (redukować zapylenie w pomieszczeniu);
- przechowywać surowce roślinne w odpowiednich warunkach, nie dopuszczając do rozwoju drobnoustrojów;
- przestrzegać zasad higieny, przepisów sanitarnych, szczepień ochronnych;
- zwalczać przenosicieli i rezerwuar zarazków, tępić gryzonie;
- niezwłocznie opatrywać nawet drobne skałeczenia odniesione w czasie pracy;
- myjmy ręce i spożywane produkty przed jedzeniem.

Chroniąc przed tymi chorobami swoje zwierzęta, chronimy także siebie. Nikt bowiem nie chce narażać się na groźne, trudne do wyleczenia dolegliwości powodujące czasem trwałe kalectwo, a nawet śmierć. Choroby odzwierzęce mogą być powodowane przez około 90 gatunków różnych drobnoustrojów i pasożytów. Rocznie zapada na nie ponad 400.000 osób.

Inspektor GRZEGORZ HYBIAK
Kasa Rolniczego Ubezpieczenia
Społecznego
Placówka Terenowa
w Jarocinie

Fot. Archiwum

z surowców roślinnych w trakcie pracy, mogą powodować stany zapalne układu oddechowego i choroby alergiczne np. astma. Rolnicy narażeni są na wdychanie dużej ilości drobnoustrojów (bakterii, pleśni) pochodzenia roślinnego i zwierzęcego.

3. w glebie mogą znajdować się grzyby wywołujące zakażenie skóry, alergizujące grzyby i bakterie, rzadziej zarazki chorób pochodzących

ciągoty tkanek, zranienia, skałeczenia skóry i błon śluzowych mogą być jedną z możliwych dróg dostawiania się zarazki do organizmu człowieka. W ten sposób może wystąpić między innymi zakażenie tężcem, węglikiem, wścieklizną, różycą i tularemią.

b) drugą drogą wtargnięcia zarazki chorobotwórczej do organizmu człowieka jest narząd oddechowy. Znajdująca się w zasięgu oddycha-

c) trzecią drogą dostawiania się zarazki chorobotwórczej do organizmu człowieka jest przewód pokarmowy. Wraz z produktami pochodzenia zwierzęcego, rybnego lub nawet roślinnego, zanieczyszczonymi czynnikami zakaźnymi i inwazyjnymi (pasożytami) ze zwierzęcych źródeł zakażenia, mogą dostawać się do organizmu człowieka poszczególne czynniki chorobotwórcze.

d) czwartą drogą inwazji zarazków do organizmu człowieka jest ich bezpośrednie wnikięcie do krwi i krwioobiegu, np. podczas ukłucia przez kleszcza czy komara.

Do zakażenia dochodzi przez:

- bezpośredni kontakt ze zwierzętami - zagrożenie stanowią osobniki chore, które mogą wydalać szkodliwe czynniki biologiczne z krwią, śliną, kałem, moczem i wodami płodowymi;
- kontakt z przedmiotami służącymi do pielęgnacji zwierząt;
- kontakt z produktami pochodzenia zwierzęcego: mlekiem, mięsem oraz przetworami mięsnymi, sierścią,

OGŁOSZENIA

AGRO - MIX

Części do ciągników i maszyn rolniczych, maszyny rolnicze

AKUMULATORY

- 12V40Ah 129 zł
- 12V45Ah 139 zł
- 12V50Ah 140 zł
- 12V55Ah 149 zł
- 12V60Ah 160 zł
- 12V72Ah 190 zł
- 12V100Ah 250 zł
- 12V120Ah 295 zł
- 12V165Ah 379 zł

Jarocin ul. Poznańska 1 tel. 0-504/868-966
Nosków ul. Koźmińska 27 tel. 0-506/310-088
Witaszyce ul. Al. Wolności 7 tel. 0-504/866-699

KUPIĘ TUCZNIKI MACIORY KNURY oraz BYDŁO

**SUPER CENA !!!
0-609/347-895**

SKUP MACIOR i KNURÓW

- przyjeżdżamy po każdą sztukę do gospodarstwa
- ważymy wagą elektroniczną
- nie przeceniamy dużych sztuk
- płacimy gotówką lub przelewem

tel. (0-61) 427-18-17
0-608/439-125

Kupię maciory i knury oraz bydło

**Sprzedam
wywar suszony**

Tel. 667 300 426, 667 300 427

MASZYNY UŻYWANE

TAMA Export-Import
Andrzej Tama
Stary Olesiec 24a,
63-313 Chocz
trasa
Września - Kalisz

- ciągniki rolnicze
- plugi obrotowe
- kombajny zbożowe
- prasy zwijające
- agregaty uprawne

tel. (062) 741-51-68
0608-386-577, 0-606-453-049

SKUP MACIOR i KNURÓW

Płatne gotówką
lub przelew 3 dni
Tel. (0-65) 572-29-54
0-691/744-453

GOSTYN

P.P.H.U. TIM K. KACZMAREK

tel. (0-62) 749-62-50
0-601/437-755

WĘGIEL
ORZECH 630 zł/t
MIAŁ 24 tys. kalorii 510 zł/t
PRZY WIEKSZYM ZAKUPIE
CENY HURTOWE!

NAWOZY
SALETRA AMONOWA CAN 1140 zł/t
SALETRA MAGNEZOWA 34% N 1160 zł/t

PASZE - KONCENTRATY

SANO - przy zakupie powyżej 2 t koncentratu - CENY HURTOWE
KARMEK B-18 SUPER 730 zł/t, OTRĘBY 380 zł/t

ZPM BIERNACKI SP. Z O.O. UBOJNIA W GOLINIE

PROWADZI SKUP ŻYWCA
WOŁOWEGO I WIEPRZOWEGO
KONKURENCYJNE CENY
DOGODNE WARUNKI PŁATNOŚCI
RZETELNE ROZLICZENIE
WEDŁUG KLAS POUBOJOWYCH
ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY

**SKUP BYDŁA NA UBÓJ
Z KONIECZNOŚCI
0-697/806-609**

(Odbiór całą dobę, własnym transportem)

TELEFON KONTAKTOWY

(0-62) 747-09-30, 0-695/803-302,
0-607/585-004

za 25 zł będziesz w Gostyniu, Rawiczu, Krotoszynie, Jarocinie i w Pleszewie

OGŁOSZENIA

zlecaisz magazyn w jednej gazecie ukazuje się w pięciu VII

Sprzedam jałówkę cielną termin 5 lutego. Tel. (062)761-72-88. Sprzedam przegrabiarkę do siana 5-gwiazdową oraz kozy. Tel. (062)741-59-71. SPRZEDAM CIĄGNIK C - 355 rok prod. 1979 r. Tel. (0-62) 740-61-78.

VIDEOFILMOWANIE RGB: fotografowanie, przegrywanie do formatu DVD, Foto album mix - Nowości, 3 płyty DVD gratis, samochód. (0-62) 747-24-37, 0-601/568-781. VIDEOFILMOWANIE - FOTOGRAFOWANIE, sesje plenerowe, videoreportaże, FOTO MULTIMEDIALNY ALBUM!!! KORZYSTNE CENY!!! Tel. 0-605/231-366 lub tel. foto 0-502/222-532.

malowanie, szpachlowanie, zabudowy KG, układanie płytek, osadzanie drzwi i okien. Tel. (0-62) 747-76-58, 0-600/346-568. INSTALACJE ELEKTRYCZNE - pomiary. Tel. 0-603/354-340. usługi finansowe KREDYTY gotówkowe - na dowód do 20.000zł, na zaświadczenie do 80.000zł; konsolidacyjne; hipoteczne, oferta różnych banków.

magazyn BARTY ANTONOWICZ logo

ADRES REDAKCJI: 63-200 Jarocin, ul. Wolności 1a, tel./fax (0-62) 747-37-60; 747-15-31, e-mail - redakcja@gj.com.pl, http://www.gj.com.pl REDAGUJE ZESPÓŁ: Anna Gauza, Anna Konieczna, Anna Koprza-Fiołek, Bartosz Nawrocki, Piotr Piotrowicz (redaktor naczelny), Elżbieta Rzepczyk, Lidia Sokowicz, WYDAWCA: Południowa Oficyna Wydawnicza Sp. z o.o., Jarocin, ul. Wolności 1a,

Planując Państwo kupno domu, mieszkanie, remont mieszkania lub spłatę kredytów pod hipotekę, a brakuje Państwu zdolności kredytowej - oferujemy kredyt hipoteczny bankowy na podstawie oświadczenia o dochodach. Tel. (0-65) 517-07-37, (0-65) 512-61-10, 0-609/749-363

